

Koja količina ozračenja se može smatrati sigurnom? Rasprava o tom pitanju intenzivirala se s nesrećom japanske nuklearne elektrane koja ispušta zračenje. Stručnjaci još uvijek raspravljaju o sigurnosti različitih radioloških pretraga, kod kojih razine ozračenja mogu varirati od bolnice do bolnice, od starosti korištenog uređaja, pa čak individualno o tehničaru koji provodi pretragu.

Dijagnostika kompjuteriziranim tomografijom, ili CT, smatra se jednim od najznačajnijih dostignuća medicinske njege u zadnjih tri desetljeća. No, zdravstveni izvještaj Ujedinjenih naroda iz 2008. godine kaže da je medicinska upotreba tih uređaja najveći pojedinačni faktor izlaganja javnosti vještački izazvanom zračenju.

Radiolozi, naučnici i proizvođači CT skenera nedavno su se okupili u Nacionalnom institutu za zdravstvo, u Bethesda, kraj Washingtona, na raspravu o standardima vezanim uz uporabu CT skenera.

Dr. Roderick Pettigrew je direktor Nacionalnog instituta za biomedicinska snimanja i bioinženjeringu, koji je bio pokrovitelj skupa: "Nitko ne želi pacijentu, uz traženu pretragu, izručiti i nepotrebno povišenu dozu zračenja."

Prošle godine, jedan članak objavljen u uglednom časopisu New England Journal of Medicine doveo je u pitanje neophodnost CT skenova baš za svaku dijagnozu. Autorica članka, dr. Rebecca Smith-Bindman, kaže da postoji vrlo malo smjernica za upotrebu kompjuterizirane tomografije, te da preporuke proizvođača opreme imaju veću ulogu u odluci ljekara nego podaci temeljeni na naučnim dokazima. CT skenovi nisu direkto povezani s povećanjem incidencije raka, ali zračenje jest kancerogeno.

Studije doktorice Smith-Bindman i njenih kolega ustanovile su da rizik od raka od jednog jedinog CT skena može biti čak 1 od 80. Kod svakog skeniranja kompjuteriziranim tomografijom, radiolog određuje potreban nivo zračenja, a medicinski fizičar kalibrira uređaj. Ali, nigdje na ekranu ne postoji ništa što bi pokazalo koliko zračenja pacijent stvarno primi.

No, dok ne budu izrađeni novi standardi, što mogu pacijenti učiniti? Joyce Graff zastupa pacijente sa sindromom Von Hippel-Lindau, rijetkim genetskim poremećajem koji zahtijeva otkrivanje tumora čestim CT skenovima: "Ako idete na pretragu u lokalnu bolnicu, tamo među osobljem nema medicinskog fizičara. Dakle, kako dobro je kalibriran taj uređaj za CT skeniranje? Kakav je kvalitet slike koja se dobije? Koliko je kvalitetno očitavanje nalaza? Sve su to nepoznanice."

Doktor Pettigrew kaže da postoje alternative CT skeniranju. Ultrazvuk i MRI, odnosno snimanje magnetskom rezonancijom, dvije su dijagnostičke procedure koje ne koriste zračenje. Ali, kaže on, za slučajeve kada ljekari preferiraju CT, trebaju postojati standardi kako bi se osigurala dobrobit pacijenata.

Izvor: VoA News

www.lijek.ba

17.03.2011.